

جایگاه ما در سند چشم‌انداز ۱۴۳۰ (بخش پایانی)

زفا بیدار سر رئیس کمیسیون توسعه پایدار اتاق بازرگانی ایران

پرسش اساسی از کسانی که امروز از مظلومیت سند چشم‌انداز سخن می‌گویند این است که هنگام طرح‌ریزی برای اجرای سند که به سرنوشت همه مردم ایران مربوط می‌شود، چقدر تلاش شد تا طبقات مختلف مردم و نخبگان و پژوهشگران با تائب منافع و آرمان‌های خود را در سند مشاهده کنند؟ چند همایش سراسری و سخنرانی درباره چالش‌ها و فرصت‌های این سند در کشور برگزار شد تا مشارکت و حمایت صاحب‌نظران و طبقه روشنفکر جامعه به‌ویژه بخش خصوصی مظلوم را به سمت خود جلب کند؟ چقدر شور و هیجان واقع‌بینانه در بین اقدار گوناگون مردم مثل اصناف، کارگران، کشاورزان، کارمندان، سرمایه‌داران و در نهایت فعالان حوزه‌های مختلف در بخش خصوصی به‌وجود آمد؟

در یک مقایسه ساده بین ایران و مالزی در نحوه اجرای سند چشم‌انداز در ابتدای‌ترین نقطه اختلاف، به‌میزان آگاهی جامعه و مدیران از این سند برخورد می‌کنیم. یکی از آیت‌های لازم برای اجرای هر سند و برنامه‌ای در یک سازمان، آگاهی و همراهی مدیران و زیرمجموعه‌ها از آن است، اما در حال حاضر آیا می‌توان ادعا کرد که در طول نزدیک به ۲ دهه که این سند به دستگاه‌های مختلف ابلاغ شده، آگاهی لازم درباره این سند در جامعه و بین اقشار ایجاد شده است؟ نسبت به این سوال با تشکیک می‌توان پاسخ داد. اما باید قبول کنیم که لازمه موفقیت برنامه‌هایی مثل سند چشم‌انداز، ایجاد همدلی و تبدیل به مسئله کردن آن برای مردم کوچه و بازار است. به صرف نشست‌ها در اتاق‌های دربسته و تصمیم‌گرفتن درباره سرنوشت ۲۰ تا ۲۵ سال آینده بدون توجه به فاکتورهای ذکر شده، نمی‌توان امیدواری چندانی برای به بار نشستن آن اهداف داشت. در آن صورت است که البته در کنار وجود عزم و اراده مدیریت سیاسی / اقتصادی می‌توان اطمینان نسبی پیدا کرد که برنامه‌ها با درجه‌ای از خطا به اجرا در می‌آید. هر گاه نگاه و نگرش تمامی افراد جامعه به سمت و سوی یک هدف متعالی خیره شد، می‌توان امیدوار بود که در تمامی لایه‌های پیدا و پنهان آن جامعه ساری و جاری خواهد بود. از ویژگی‌های چشم‌انداز و نمای الزامات سند ۲۰۲۵ این است که همه سرهای‌شان را بالا می‌گیرند و با موانع و مشکلات کوچک درگیر نمی‌شوند. در واقع توسعه‌های هنگامی مفهوم می‌یابد که همه‌جانبه باشد و منافع نسل‌های آتی را مدنظر قرار دهد که به‌نظر می‌رسد توسعه پایدار در ایران در دل گفت‌وگوهای اساسی در عرصه‌های اجتماعی - سیاسی، گفت‌وگوهای پیشرفت و تولید دانش و گفت‌وگوهای صلح و روند جهانی شدن باشد که در متن خوانی بیست‌ساله ایران هر ۳ گفت‌وگو مورد توجه قرار گرفته است. البته دستیابی به توسعه پایدار مستلزم رفع موانعی است که توسعه را بی‌خاصیت و خنثی می‌سازد که این موانع بیش از همه متشکل از عوامل فرهنگی و اجتماعی و روانی است که متأسفانه چندان مورد توجه قرار نگرفته‌اند، چراکه مدیریت اقتصادی غیرمبتنی بر نگرش‌های راهبردی و بدون تعهد به آرمان‌های بلندمدت نیز در نهایت کشور را به مسیر نوعی روزمرگی و تراکم دشواری‌ها و تنگناها سوق داده که این امر، تحقق اهداف چشم‌انداز را بسیار دور از ذهن ساخته است. متأسفانه فردمحوری، سلیقه‌گرایی و قانون‌گریزی بیماری مزمن کشور ما از مدت‌ها قبل بوده و رسوبات این بیماری که در نظام دیوان مالاری ما ته‌نشین شده، همچنان با وجود گام‌های اصلاحی بسیاری که برداشته شده ادامه دارد و ما همچنان شاهد فردمحوری و تکیه بر سلیقه یا برداشت فرد به‌جای تکیه بر خرد جمعی هستیم و در کلام پایانی اینکه بتوانیم به اهداف و آرمان بلندی که در چشم‌انداز ۲۰۲۵ تا ۲۵ ساله برای ایران دست پیدا کنیم و به جایگاه اول اقتصادی و فناوری در منطقه برسیم، لازم است به‌سمت ایجاد ثبات اقتصادی، بستر سازی برای فعالیت‌های بخش خصوصی و تعامل سازنده با اقتصاد جهانی گام برداریم، نباید از نظر دور داشت که ما در جهانی زندگی می‌کنیم که منافع ملت‌ها به هم گره خورده است. از این رو قدرت اول اقتصادی منطقه شدن، یعنی جلب سرمایه‌های خارجی و اطمینان برای سرمایه‌گذاران داخلی، یعنی نفوذ در بازارهای منطقه‌ای بین‌المللی و تعامل سازنده با تمام بخش‌های اقتصادی کشورهای دیگر که از این جهت انحرافات بسیاری بوده و به دلیل درآمدهای نفتی و مشابه آن، خلاف شعارهای صرفه‌جویی و به‌نوعی ساده‌زیستی به‌گونه‌ای عمل شده که امروز تأمین منابع مورد نیاز، بودجه در هر سال کمتر از ۷۰ تا ۱۰۰ میلیارد دلار نیست. از طرف دیگر نیز چون در وضع موجود اقتصادی، بودجه‌ها با برنامه‌های پنج‌ساله همچونانی ندارد، انحراف از سند چشم‌انداز تشدید شده است. در این صورت مشارکت بخش خصوصی، مدیریت منابع و بهره‌وری، پایبندی به ثبات در سیاست‌گذاری‌ها و در نهایت افزایش دیپلماسی اقتصادی و تعامل بین‌المللی و نیز واقع‌گرایی در تدوین اهداف براساس ظرفیت‌های واقعی کشور و با در نظر گرفتن محدودیت‌ها و فرصت‌های موجود تعیین شدند. چنانچه به الزامات یادشده توجه شود می‌توان در چشم‌انداز ۱۴۳۰ جایگاه‌ها را منصور شد که ایران بتواند مرکز توسعه فناوری‌های پیشرفته و پیشبرنده در توسعه پایدار همراه با نوآوری و نیز فرصتی برای جبران عقب‌ماندگی‌ها و حرکت پویا برای رقابت‌پذیری منطقه‌ای و نیز بین‌المللی در حوزه‌های مختلف اقتصادی و صنعتی باشد.

وزرای کار و جهاد کشاورزی در صحن علنی مجلس شورای اسلامی

نخستین کارت زرد مجلس به وزیر رفاه رسید

روزهای پایانی سال برای دولت و مجلس روزهای پرکاری است و این روزها داستان استیضاح و سوال و جواب از وزرای دولت، این حجم کاری را دوچندان کرده است. قطعاً پرسش از وزرای دولت حق مسلم نمایندگان مجلس است، اما ارائه کارت زرد به وزیر آتیم درست در روز برگزاری نشست تعیین دستمزد ۱۴۰۴ در شورای عالی کار، شاید جای تأمل بیشتری داشته باشد. آنچه در ادامه می‌خوانید، گزارشی از جلسه حضور ۲ وزیر کابینه چهاردهم در مجلس شورای اسلامی است که در نهایت به ارائه نخستین کارت زرد مجلس به یکی از وزرای کابینه چهاردهم ختم شده است.

انتصاب‌های سیاسی و مغایر با اصول را بر نمی‌تابیم

استخدامی بررسی شود. اما فرآیندی که ما طی کردیم، به‌سمت استقلال بخشیدن در انتخاب مدیران اداری کشور حرکت کرده است. تحول شرکت‌های تحت‌نظر وزارت کار و بیان اینکه این وزارتخانه آیین‌نامه‌های مختلف را در حوزه کاری خود نگاشته است، تصریح کرد: آیین‌نامه‌های صلاحیت مدیران نوشته شده تا مدیران شرکت‌ها به‌صورت سیاسی اداره نشوند. البته ۶ ماه گذشته، دوران طراحی برنامه در این وزارتخانه بوده و قطعاً سال بعد شاهد تحول بزرگی در شرکت‌های تمام صنایع ایران در اختیار این وزارتخانه خواهید بود.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان خروج از شرایط بنگاهداری ۳۲ ساله برخی از شرکت‌ها سخت اما نشدنی نیست، گفت: باید این کار بزرگ را انجام دهیم و فقط این کار بزرگ را می‌توان توسط شما نمایندگان انجام داد. میدری در پاسخ به سوال کامران غضنفری در بخش دوم سخنان خود گفت: آقای غضنفری به مدیرعامل شستا ایراد گرفته‌اند که تمام استعلامات وی انجام شده است و هر سه مرجع نظارتی کتبا تأیید کردند که می‌توانم گزارش آن را در اختیار هیات‌رئیس مجلس قرار دهم. بنابراین از نظر رعایت ملاحظات قانونی، تمام نکات برای انتصاب‌ها رعایت شده است. وی با بیان اینکه درباره سایر افراد رویه قانونی انجام شده، درباره مدیرعامل شستا و انتصاب‌هایی که در آنجا صورت گرفته است، یادآور شد: مدیرعامل شستا ۱۵ سال بعد از دوره نمایندگی، مدیر شرکت‌های مختلف شستا بوده است. قائم‌مقام کنونی وی، ۲۵ سال در شستا کار کرده است. مدیرعامل شستا فردی است که هیچ حرکت سیاسی بعد از دوره نمایندگی خود نداشته که اگر هم می‌داشت، جرم سیاسی نبوده است. وی در این مدت کار حرفه‌ای انجام داده، فارغ‌التحصیل دانشگاه سوئد است و خود و خانواده وی تابعیت کشور دیگری را ندارند و کسی است که در درآمد ۱۲ هزار دلاری را رها کرده و در سقف مصوب مجلس کار می‌کند و حقوق می‌گیرد. وی خاطر نشان کرد: هرگونه مداخله سیاسی و عبور از وقایع یعنی دچار شدن به ظلمی به مانند آنچه حضرت یونس (ع) دچار آن شد، بنابراین به‌هیچ‌وجه انتصاب‌های سیاسی و مغایر با اصول را بر نمی‌تابیم.

وی تأکید کرد: انتظار می‌رود در این ایام شاهد سردرگمی شهروندان در دسترسی به کالاهای مورد نیاز، کمبود در بازار و افزایش قیمت‌های مایحتاج و کالاهای اساسی مورد مصرف در این ایام نباشیم. نماینده مردم تهران در مجلس خاطرنشان کرد: بدیهی است طی هفته‌های آتی، کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست برحسب رسالت ذاتی خود، ضمن رصد تحولات بازار در ایام پیش‌رو، سوم مدیریت‌های احتمالی و موارد استنفک از قانون در حوزه تأمین نیازهای مردم را مورد رصد دقیق نظارتی قرار داده و با بررسی دقیق موضوع، گزارش آن را به عموم مردم و نمایندگان مجلس شورای اسلامی ارائه خواهد کرد.

داخلی و تولید نیز مورد ملاحظه قرار گرفته است. وی با اشاره به تنظیم محصولات کشاورزی از طریق واردات، گفت: به واقع دستگاه‌های مختلفی از جمله سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی، وزارت صمت، سازمان استاندارد، سازمان غذا و دارو و مابقی دستگاه‌ها در این موضوع نقش آفرینی می‌کنند. به‌مخاطب هم‌اکنون و همکاری خوبی فی مابین این دستگاه‌ها وجود دارد و شش رئیس‌جمهور نیز در این حوزه و درباره سفره مردم مسائل را با حساسیت دنبال می‌کنند. وزیر جهاد کشاورزی در ادامه در رابطه با نوسانات نرخ ارز، بیان کرد: تغییرات نرخ ارز و همچنین رشد جهانی، باعث افزایش نرخ برخی محصولات و اقلام شده، از این رو محصول جو در ۳ ماه گذشته ۸.۵ درصد، ذرت ۷ درصد و روغن ۹ درصد افزایش نرخ داشته و همه اینها باعث بالا رفتن نرخ کالاهای وارداتی نظیر حبوبات و میوه‌جات شده است. نوری قزلیجه افزود: ایجاد فراوانی در بازار یکی از سیاست‌های اصلی وزارت جهاد کشاورزی در تنظیم بازار بود، از همین رو این موضوع در ایام پایانی سال و براساس هماهنگی‌های صورت گرفته، انجام پذیرفته است. برای تنظیم بازار در ایام پایانی سال سعی شده تا از ظرفیت خود اصناف و تأمین کنندگان استفاده شود. وی گفت: همچنین برای نخستین‌بار انجمن واردکننده برنج به شبکه‌های عرضه تعریف شده، تمکین کرده‌اند و علاوه بر تأمین بندگان، ۷۰ هزار تن برنج در شبکه‌های فروشگاه‌های زنجیره‌ای به نرخ ابلاغی توسط سازمان حمایت عرضه شده است.

انتصاب‌های در دسرساز

روز گذشته کامران غضنفری در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی به‌همراه ۳۸ نماینده دیگر، سوالی درباره برخی انتصاب‌ها و جابه‌جایی‌های به‌گفته وی مشکوک سیاسی در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از احمد میدری سوال پرسید. نماینده تهران در طرح سوال خود، گفت: آقای وزیر می‌گوید انتصابات سیاسی نبوده است، پس مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری آتیه صبا که طبق برخی گزارشاتی که به‌دست ما رسیده در فتنه ۸۸ نقش داشته، انتصاب سیاسی بوده یا نبوده است؟ آقای جلایبی بازداشتی فتنه ۸۸ در کنار شما چه کار می‌کنند؟

وی ادامه داد: مدیرعامل صندوق فولاد بعد از فتنه ۸۸ طی نامه وقیحانه که در یکی از روزنامه‌ها هم منتشر می‌شود، به رهبر معظم انقلاب جسارت می‌کند؛ این‌ها گزینه‌های شما هستند یا آقای ربیعی وزیر کار دولت حسن روحانی و بار غار میرحسین موسوی این افراد را معرفی کرده است. غضنفری با بیان اینکه طی ۳۰۲ هفته اخیر افرادی واسطه شدند که من سوالم را پس بگیرم اما نپذیرفتم، گفت: رهبر معظم انقلاب در ابتدای دولت به مسئولان دولتی سفارش کردند افرادی را که می‌خواهید به‌عنوان همکار انتخاب کنید، از میان کسانی باشند که مومن، انقلابی، متعهد و از بن‌دندان معتقد به نظام بوده و سابقه سوء نداشته باشند؛ آیا انتصاب‌های شما با این معیارها تطابق داشته است؟ نماینده تهران در مجلس خطاب به وزیر کار گفت: از شما در کمیسیون درباره سوابق آن فرد سوال پرسیدم که گفتید این مسائل مربوط به گذشته و تمام شده است. حال اینکه در سوابق افراد این مسائل گذشته در نظر گرفته می‌شود. آیا فردی با چنین سوابق منفی از گذشته خود ابراز پشیمانی و توبه کرده است؟ غضنفری افزود: طبق برخی گزارشات، رئیس هیات تخلفات اداری وزارتخانه کسی است که پرونده تخلفات در نهاد ریاست‌جمهوری زمان دولت شهید رئیسی داشته است. همچنین کسانی را به‌عنوان رئیس صندوق بیمه روستاییان و عشایر و مدیر کل حوزه نظارتی و رئیس مرکز نظارتی و بازرسی و مدیر کل روابط عمومی کسانی معرفی کردید که پاسخ استعلام آنها منفی بوده است. وی بیان کرد: علاوه بر این، مشاور عالی شما در مسئولیت‌های اجتماعی کسی است که در مراسم برخی روزنامه‌نگاران و خبرنگاران شرکت کرده که در آن برخی افراد بدون حجاب بوده‌اند و وی عکس‌العملی نشان نمی‌دهد.

اختلال در بازار کالاهای اساسی جدی است

سمیه ربیعی در قرائت گزارش کمیسیون کشاورزی مجلس درباره ارزیابی اقدامات و عملکرد وزارت جهاد کشاورزی برای تنظیم بازار و تأمین کالاهای اساسی و مایحتاج عمومی در ایام ماه مبارک رمضان و نوروز ۱۴۰۴ گفت: برای تأمین کالاهای اساسی کشاورزی در ایام ماه مبارک رمضان و عید نوروز اقدامات مختلفی از سوی وزارت جهاد کشاورزی انجام گرفته است. سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی افزود: با وجود همه اقدامات، اغلب ناباشمانی‌های پیش‌گفته، طی چند سال اخیر همواره گریبانگیر حوزه مدیریت و تنظیم بازار کالاهای اساسی بوده و انتظار می‌رود در ایام جهاد کشاورزی در اسرع وقت اقدامات لازم برای رفع و ساماندهی آنها را انجام دهد. ربیعی اضافه کرد: در جلسات کمیسیون، توضیحات و گزارش‌های مسئولان امر در حوزه تأمین مایحتاج عمومی مردم، به‌ویژه در ایام نوروز و ماه مبارک رمضان، حاکی از اهمت و برنامه‌ریزی لازم و اطمینان بخش توسط وزارت جهاد کشاورزی با هدف جلوگیری از بروز اختلال در بازار کالاهای اساسی بوده است.

اولویت، حمایت از تولید داخل است

غلامرضا نوری قزلیجه نیز در این جلسه در گزارشی درباره اقدامات و عملکرد وزارت جهاد کشاورزی برای تنظیم بازار و تأمین کالاهای اساسی و مایحتاج عمومی در ایام ماه مبارک رمضان و نوروز ۱۴۰۴ گفت: تشکر می‌کنم از رئیس و هیات‌رئیس مجلس و نمایندگان که در این مقطع حساس این فرصت را فراهم کردند که شاهد و شنوای دغدغه‌ها و تذکرات باشم. وزیر جهاد کشاورزی با تأکید بر اینکه اولویت ما، توجه و حمایت از تولید داخل است و اگر در جایی ناگزیر باشیم، از طریق واردات نیازمندی‌ها را تأمین می‌کنیم، افزود: موضوع امنیت غذایی برای ما مسئله اول بوده که این تأکید رهبر معظم انقلاب است، ایشان در دیدار اخیر با کارگزاران نظام، تأکید مجدد بر این موضوع کردند و امنیت غذایی مهم‌ترین رسالت وزارت جهاد کشاورزی و شامل زنجیره بهم‌پیوسته‌ای است که لازم است این زنجیره حرکت به‌سمت مدیریت جهادی و حکمرانی خوب به‌عنوان یک سیاست کلان در جهت‌دهی تمام فرآیندهای زنجیره غذایی اتخاذ شود. نوری قزلیجه با تأکید بر اینکه، فراهم کردن مواد غذایی متاثر از ۳ عامل تولید، تجارت و ذخیره‌سازی است، اظهار کرد: تولید محصولات کشاورزی از کلیدی‌ترین اجزای امنیت غذایی است، بنابراین اولویت وزارت جهاد کشاورزی، توجه و حمایت از تولید داخل است و اگر در جایی ناگزیر باشد، از طریق واردات نیازمندی‌ها را تأمین می‌کند. وزیر جهاد کشاورزی گفت: بر همین اساس ضمن استفاده از شبکه‌های موجود که توسط بازاریان، اصناف و سایر دست‌اندرکاران مدیریت می‌شود و شبکه‌های عرضه نوظهور تحت‌عنوان فروشگاه‌های زنجیره‌ای و تعاونی‌های مصرف‌بنندگان نیز مدنظر است که از این شبکه‌ها برای توزیع مواد غذایی به‌ویژه کالاهای اساسی